

רשות החברות הממשלתיות
מנהלת הרשות

ירושלים
ד' באלול התשפ"ג
21 באוגוסט 2023

לכבוד
מר דוד אמסלם
השר לשיתוף פעולה אזורי

נכבדי,

הנדון: מינוי דירקטורים בהליך "תואם נבחרת" ובתקופת הבחירות לכנסת ה-25
סימוכין: מכתבו של מר עוז מלכה מיום 8 לאוגוסט 2023

בהתייחס למכתב שבסימוכין, הריני להשיבך כמפורט.

מינוי דירקטורים ויושבי ראש בתקופת הבחירות לכנסת ה-25 (בתקופת כהונת ממשלת ישראל ה-36 כממשלת מעבר)

- בתקופת הבחירות לכנסת ה-25, החל מהמועד הקובע ה-20.6.22 ועד ליום ה-29.12.22 מונו 35 דירקטורים לחברות הממשלתיות, מתוכם: 5 עובדי מדינה, 8 עובדי חברה, ו-21 נציגי ציבור. בהליך "תואם נבחרת" מונתה יושבת ראש אחת.
- כלל המינויים נעשו על בסיס חוות הדעת המשפטיות והמקצועיות שהוגשו לוועדת המינויים שבראשה עמדה בזמנו השופטת (בדימוס) בלה גילאור ("הוועדה").
- כלל המינויים נעשו על פי הנחיית היועצת המשפטית לממשלה מספר 1.1501 לעניין מינויים בתקופת בחירות (להלן: "הנחיית היועצת"). כפי שמתווה ההנחיה, האישור ניתן במקרים חריגים בהתקיים שני תנאים מצטברים: א. המינוי נחוץ לשם הבטחת פעילותם התקינה של החברה הממשלתית ב. למועמד אין זיקה פוליטית, אישית או עסקית לשר משרי הממשלה. בהתאם, החלטות הוועדה מפרטות בנוגע לכל אחד מהמועמדים את ההצדקה המיוחדת להשלמת המינוי בתקופת בחירות על בסיס העקרונות המנחים המפורטים בהנחיית היועצת.

בניין 23 המגדל, קומה 8, הגן הטכנולוגי מלחה, ירושלים 96951, טל': 02-5421500, פקס: 02-5695310

4. אחת הדוגמאות המובאות בהנחיית היועצת היא כי המינוי דרוש להשלמת המניין החוקי בדירקטוריון או במועצה. עוד נקבע כי תנאי הנחיצות מתקיים עד למינוי 2/3 מחברי דירקטוריון של חברה ממשלתית, זאת מעבר למינוי הדרוש לקיום קוורום, ובתנאי שהמועמדים יהיו במאגר "נבחרת הדירקטורים". בענייננו, למעט מועמדת אחת, כלל נציגי הציבור שאושרו בוועדה בתקופה זאת אכן היו חברי נבחרת הדירקטורים.
5. לעניין מינוי יושבת הראש בהליך "תואם נבחרת", הרי שהליך מינויה החל לפני המועד הקובע לעניין תקופת הבחירות, כך שבהעדר זיקה פוליטית, החליטה הוועדה בהסתמך על הנחיית היועצת (ס' 4.4 להנחיה) להשלים המינוי כרגיל.

מינוי דירקטורים ויושבי ראש בתקופת הממשלה ה-36

6. בין התאריכים ה-30.6.22-13.6.21 (תקופת כהונתה של הממשלה ה-36) –מונו 195 דירקטורים, מתוכם: 108 אנשי ציבור ו- 23 מתוכם בהליך תואם נבחרת, 53 עובדי מדינה ו-34 עובדי חברה.
7. יצוין כי נתונים אלה מצביעים על מגמת שיפור בבחירת מועמדים מתוך נבחרת הדירקטורים, שכן **בשנה שקדמה לכך (בתקופת כהונתך כשר הדיגיטל הלאומי) בין התאריכים ה-13.6.2021-15.6.2020**, מונו 118 דירקטורים מתוכם: 20 עובדי מדינה, 26 עובדי חברות, ו- 72 דירקטורים מקרב הציבור. מקרב הדירקטורים מהציבור, מרביתם מונו בהליך תואם נבחרת (43 מועמדים בהליך תואם נבחרת ו- 29 בלבד מתוך הנבחרת).
8. בהקשר זה יצוין כי מועמדים רבים נוספים שמינויים התבקש באותה עת בהליך "תואם נבחרת" נפסלו בעיקר בשל זיקה פוליטית ו/או בשל אי מסירת פרטים מדויקים לוועדה בנוגע לזיקתם הפוליטית. זאת בהתאם להנחיות המסדירות את מינוי הדירקטורים בחברות הממשלתיות המדגישות את הצורך בקיומו של הליך מינוי תקין של דירקטורים, אשר יהיה מבוסס על שיקולים ענייניים הקשורים בקידום טובתה של החברה והתאמתו של המועמד לכהן כדירקטור בחברה, ולאור חוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 ("החוק") אשר אינו מאפשר למנות דירקטור אך ורק בשל קרבה, זיקה, או תלות לגורם הממנה ומחייב כי במקרה של זיקה כאמור יתקיימו במועמד כישורים מיוחדים נוספים.
9. בהקשר זה, ובהתייחס גם לעמדה אותה הבעת בראיונות לתקשורת בשבוע שעבר (לתכנית "קלמן ליברמן" ו"לתכנית חיסכון") בדבר העדפתך למנות את מקורביך לדירקטורים על בסיס היכרותך האישית עמם, הרי שמבדיקות קבועות שערכת הרשות נלמד כי מינוי מועמדים מתוך נבחרת הדירקטורים, אשר עברו הליך סינון קפדני ולא נבחרו על בסיס קרבה אישית כזו או אחרת לשר הממנה, מוביל לשיפור בתוצאות החברות הממשלתיות, לעליה ברווח הנקי ולהגדלת הייצוג ההולם בחברות הממשלתיות.

מינוי דירקטורים בתקופת הממשלה ה-37

10. בהזדמנות זו אשוב ואתריע על המצב הבעייתי בחברות הממשלתיות בשל אי מינוי דירקטורים ויושבי ראש. מתקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית ותחת כהונתך כשר האחראי על החברות הממשלתיות, מונו 11 דירקטורים בלבד, מתוכם 9 אנשי ציבור (8 מתוך הנבחרת, 1 בתואם נבחרת).
11. אין צורך להכביר במילים בנוגע לצורך הדחוף למנות דירקטורים בחברות הממשלתיות (כמפורט במכתביי הרבים הקודמים). מינוי של 11 דירקטורים בלבד בעת שקיים חוסר משמעותי של כמעט ממשלתיות הדירקטורים (כ-315 דירקטורים), בעת שחברות ממשלתיות רבות פועלות ללא יושב ראש, ללא קוורום או ללא דירקטורים חיצוניים – פוגע קשות בתפקוד החברות הממשלתיות ובאינטרס הציבורי.
12. לאור האמור, אני שבה וקוראת לך להשלים את המינויים החסרים בהקדם, לטובת החברות הממשלתיות ואזרחי מדינת ישראל.

בברכה,
מיכל רוזנבלום

מנהלת רשות החברות הממשלתיות

העתיקים:

גבי גלי בהרה מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
השופטת (בדימוס) שולמית דותן, מ"מ יו"ר הוועדה לבדיקת מינויים
פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה
מר גיל לימון, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפטי ציבורי-מינהלי)
מר גלעד שדמון, מנכ"ל המשרד לשיתוף פעולה אזורי
גבי אביטל בירגר, היועצת המשפטית, רשות החברות הממשלתיות
גבי נועה קיסר, סגנית בכירה למנהלת רשות החברות הממשלתיות
מר אביתר טסלר, יועץ משפטי המשרד לשיתוף פעולה אזורי
גבי גלי אליאב, מנהלת הוועדה לבדיקת מינויים
גבי רבקה שטיינברג, יועצת משפטית, רשות החברות הממשלתיות